

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

MIŠLJENJE

**po Zahtjevu za mišljenje privrednog subjekta Banka Poštanska štedionica a.d.
Kraljice Marije 3, 11120 Beograd, Republika Srbija o obavezi prijave
koncentracije**

**Sarajevo
Oktobar, 2021. godine**

Broj: 01-26-7-10-3/21
Sarajevo, 04.10.2021. godine

Na osnovu člana 25. stav (1) tačka f) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09), a po Zahtjevu za davanje mišljenja privrednog subjekta Banka Poštanska štedionica a.d. Kraljice Marije 3, 11120 Beograd, Republika Srbija, zaprimljen dana 15.09.2021. godine pod brojem: 01-26-7-10-1/21, Konkurencijsko vijeće na 93. (devedesettrećoj) sjednici održanoj dana 04.10.2021. godine, donijelo je

MIŠLJENJE

Privredni subjekat Banka Poštanska štedionica a.d. Kraljice Marije 3, 11120 Beograd, Republika Srbija (u daljem tekstu: Podnosilac zahtjeva ili BPŠ), podnio je Konkurencijskom vijeću Zahtjev za davanje mišljenja broj: A0022-2-2646 od 10.09.2021. godine (u daljem tekstu: Zahtjev), zaprimljen dana 15.09.2021. godine pod brojem: 01-26-7-10-1/21.

U navedenom Zahtjevu traži se mišljenje u skladu sa članom 25. stav (1) tačka f) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljem tekstu: Zakon), da li u konkretnom slučaju postoji obaveza prijave koncentracije u Bosni i Hercegovini.

Podnosilac zahtjeva u bitnom navodi sljedeće:

- da je Banka Poštanska štedionica, a.d., Beograd, Kraljice Marije 3, 11120 Beograd, Republika Srbija, registrovana kod Agencije za privredne registre Republike Srbije pod brojem 07004893 (u daljem tekstu: „BPŠ“), je banka organizovana u skladu sa zakonima Republike Srbije i razmatra kupovinu 100 % akcija Komercijalne banke ad. Banja Luka, Jevrejska broj 69, 78000 Banja Luka, koja je registrovana u Registru poslovnih subjekata Republike Srpske pod brojem 11009778 (u daljem tekstu: „KBBL“), banke organizovane u skladu sa zakonima Republike Srpske, Bosna i Hercegovina;
- da je BPŠ u većinskom vlasništvu Republike Srbije sa učešćem od 71,5%, JP Pošta Srbije sa učešćem od 17,94 %, Telekom Srbija sa učešćem od 10,08%, Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje sa učešćem od 0,90 % i Fond za razvoj Republike Srbije ima 0,03 % akcija sa pravom glasa (Centralni registar hartija od vrijednosti Republike Srbije: [http://www.crhov.rs/?\(opcija=1\)](http://www.crhov.rs/?(opcija=1)));
- da je Komercijalna banka ad. Beograd, Svetog Save broj 14, 11000 Beograd, Republika Srbija registrovana kod Agencije za privredne registre Republike Srbije pod brojem 07737068 (u daljem tekstu: „KBB“) vlasnik je 99,99 % akcija KBBL, dok je 0,01 % akcija u vlasništvu Nove Ljubljanske Banke d.d. Ljubljana, Trg Republike broj 2, 1000 Ljubljana, Slovenija (u daljem tekstu: „NLB“) — (Banjalučka berza hartija od vrijednosti: <https://www.blberza.com/Pages/IssuerData.aspx?code=kMCB>);

- da je KBB pod direktnom kontrolom NLB-a koja je vlasnik 88,28 % akcija sa pravom glasa KBB (Centralni registar hartija od vrijednosti Republike Srbije: <http://www.crhov.rs/?Opcija=1>);
- da u Bosni i Hercegovini, pored KBBL, posluju još dve banke koje su članice NLB grupe, odnosno koje su u vlasništvu NLB-a, i to NLB Banka d.d. Sarajevo i NLB Banka ad. Banja Luka;
- da bi se kupovina 100 % akcija KBBL sproveda na osnovu ugovora o kupoprodaji kroz direktnu prodaju akcija KBBL između KBB kao prodavca i BPŠ kao kupca, uz poštovanje regulatornog okvira Republike Srpske i Bosne i Hercegovine, a imajući u vidu da je KBBL akcionarsko društvo čije su akcije uključene u trgovanje na Banjalučkoj berzi. Direktnoj prodaji akcija prethodio bi otkup 0,0196 akcija u vlasništvu NLB-a kojim bi KBB povećala vlasnički udio u KBBL na 100 %;
- da po zaključenju ugovora o kupoprodaji, BPŠ ima obavezu i da Komisiji za zaštitu konkurencije u Republici Srbiji prijavi koncentraciju u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti konkurencije („Službeni glasnik RS” broj 51/09 i 95/13);
- da je članom 14. Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH” broj 48/05, 76/07 i 80/09) obaveza prijave namjeravane koncentracije postoji ukoliko su ispunjeni sljedeći uslovi:
 - a) da ukupni godišnji prihod svih učesnika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na svetskom tržištu iznosi 100.000,00 konvertibilnih maraka (u daljem tekstu: „BAM”) po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji; i
 - b) da ukupni godišnji prihod učesnika u koncentraciji svakog od najmanje dva privredna subjekta učesnika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8.000.000,00 BAM po završnom računu u godini kor je prethodila koncentraciji, ili ako je njihovo zajedničko učešće na relevantnom tržištu veće od 40 %.
- da BPŠ nema zavisnih društava i u ovom trenutku obavlja bankarsko poslovanje isključivo na tržištu Republike Srbije. Ostvareni prihod u prethodnoj finansijskoj godini na tržištu Republike Srbije iznosio je više od 100.000.000 BAM, a jedini prihod koji je BPŠ ostvarila na tržištu Bosne i Hercegovine u toku prethodne finansijske godine je prihod po osnovu kamate na dugoročne obveznice koje je izdala Republika Srpska i isti je iznosio 1.955.600 BAM;
- da je KBBL u prethodnoj godini ostvarila prihod veći od 8.000.000 BAM, a isto se odnosi i na ostale članice NLB Grupe koje posluju na teritoriji Bosne i Hercegovine i koje su povezana lica KBBL (NLB Banka d.d. Sarajevo i NLB Banka ad. Banja Luka).

Ukupni prihod u 2020.	BPŠ	KBBL*
Bosna i Hercegovina	1.955.600 BAM	veći od 8.000.000 BAM

*Napomena: prema podacima navedenim u Godišnjem izvještaju o poslovanju KBBL za 2020. godinu (<https://Www.kombank-bl.com/finansijski-izvjestaji>)

Učešće na tržištu u 2020.	BPŠ	KBBL*
Bosna i Hercegovina	0%	manje od 40%

****Napomena:** prema podacima navedenim u Izveštaju Agencije za bankarstvo Republike Srpske o stanju u bankarskom sistemu Republike Srpske za period 01.01.2020.-31.12.2020, godine, KBBL sa još dve banke pripada najmanjoj grupi banaka u Republici Srpskoj prema veličini bruto bilansne aktive, i to grupi sa bruto aktivom ispod 700 miliona BAM i koje zajedno imaju učešće od 14,1% u ukupnoj bruto aktivni bankarskog sektora, 14,5 % u ukupnim kreditima, 13,6% u ukupnim depozitima, te zapošljavaju 20,5% od ukupnog broja zaposlenih u bankarskom sektoru (<https://www.abrs.ba/sr/izvjestaji/c3>)

Imajući u vidu navedeno, obraćaju se sa Zahtjevom za davanje mišljenja da li u konkretnom slučaju postoji obaveza prijave koncentracije u Bosni i Hercegovini, imajući u vidu da:

1. BPŠ ne obavlja poslovanje u Bosni i Hercegovini;
2. jedini prihod BPŠ ostvaren u Bosni i Hercegovini potiče od kamate na dugoročne obveznice Republike Srpske i isti je manji od 8.000.000 BAM;
3. kriterijum zajedničkog učešća od najmanje 40 % na tržištu Bosne i Hercegovine nije ispunjen

Postupajući po Zahtjevu, Konkurencijsko vijeće je analiziralo i procjenilo sve relevantne činjenice koje su u njemu navedene, kao i propise koji to regulišu.

Prilikom izrade mišljenja Konkurencijsko vijeće se koristilo odredbama člana 12. stav (1) i člana 14. stav (1) Zakona, kao i odredbama člana 2. Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijumima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata ("Službeni glasnik BiH", br. 34/10) (u daljem tekstu: Odluka).

Odredbe člana 12. stav (1) Zakona glase:

"(1) Koncentracijom, u smislu ovog zakona, smatra se:

- a) spajanje ili pripajanje nezavisnih privrednih subjekata ili dijelova privrednih subjekata;
- b) sticanje kontrole ili prevladavajućeg utjecaja jednog, odnosno više privrednih subjekata nad drugim, odnosno nad više drugih privrednih subjekata ili dijelom drugog privrednog subjekta, odnosno dijelovima drugih privrednih subjekata, i to:
 - 1) sticanjem kupovinom većine dionica ili udjela osnovnog kapitala; ili
 - 2) sticanjem većine prava glasa; ili
 - 3) na drugi način, u skladu s odredbama zakona koji regulišu osnivanje privrednih subjekata i njihovo upravljanje;
- c) zajedničko ulaganje na dugoročnoj osnovi, dva ili više nezavisnih privrednih subjekata, koji djeluju kao nezavisan privredni subjekt."

Odredbe člana 14. stav (1) Zakona glase:

"(1) Namjeravanu koncentraciju privrednih subjekata, iz člana 12. stav (1) ovog zakona, učesnici koncentracije su obavezni prijaviti, i to kada su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) da ukupni godišnji prihod svih učesnika koncentracije ostvaren prodajom roba i /ili usluga na svjetskom tržištu iznosi 100.000.000 KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji; i
- b) da ukupni godišnji prihod svakog od najmanje dva privredna subjekta učesnika koncentracije ostvaren prodajom roba i /ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8.000.000 KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihovo zajedničko učešće na relevantnom tržištu veće od 40%."

Odredbe člana 2. Odluke, kojima se pojašnjava član 14. stav (1) Zakona glase:

(1) "Namjeravanu koncentraciju privrednih subjekata iz člana 12. Zakona, učesnici koncentracije su obavezni prijaviti i to:

- a) privredni subjekti sa sjedištem i prebivalištem u inostranstvu ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 14. tačke a) i b) Zakona, i
b) privredni subjekti sa sjedištem i prebivalištem u Bosni i Hercegovini ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 14. tačka b) Zakona."

Obzirom da je u konkretnom slučaju riječ o kupovini 100 % akcija KBBL koja bi se sprovela na osnovu ugovora o kupoprodaji kroz direktnu prodaju akcija KBBL između KBB kao prodavca i BPŠ kao kupca, radi se o koncentraciji u smislu člana 12. stav (1) pod b) tačka 1).

Podaci o ukupnom godišnjem prihodu učesnika koncentracije iz 2020. godine, te tržišnim udjelima na relevantnom geografskom tržištu (Bosne i Hercegovine) i relevantnom tržištu proizvoda / usluga (bankarsko poslovanje), utvrđeni su od strane Podnosioca zahtjeva.

U skladu sa članom 2. Odluke namjeravanu koncentraciju privrednih subjekata iz člana 12. Zakona, učesnici koncentracije su obavezni prijaviti ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 14. stav 1. tačka a) i b) Zakona.

Konkurencijsko vijeće je primjenom navedenih odredbi, a na osnovu podataka koji su dati od strane Podnosioca zahtjeva, utvrdio da nisu ispunjeni uslovi iz člana 14. stav (1) tačke b) Zakona o konkurenciji, odnosno da ne postoji obaveza prijave koncentracije.

Također, naglašavamo da je članom 2. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10) utvrđeno da je Konkurencijsko vijeće isključivo nadležno za utvrđivanje relevantnog tržišta za svaki pojedinačni slučaj namjeravane koncentracije.

Ovo mišljenje je dato isključivo na osnovu podataka navedenih u Zahtjevu, te ukoliko dati podaci odstupaju od stvarnog činjeničnog stanja ovo mišljenje se ne može primijeniti.

Predsjednik

Dr.sc Amir Karalić